

ULAŞ KARAN

**ÖĞRETİDE VE UYGULAMADA
ANAYASA MAHKEMESİ
KARARLARININ
BAĞLAYICILIĞI VE İCRASI
NORM DENETİMİ İLE
BİREYSEL BAŞVURU USULÜNDE
VERİLEN KARARLAR ÖZELİNDE
BİR İNCELEME**

onikilevha
KURUMSAL YAYINLAR

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XI
GRAFİKLER.....	XV
I. GİRİŞ.....	1
II. ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN KARAR TÜRLERİ.....	13
A. Norm Denetiminde Verilen Kararlar	13
1. Genel Olarak Norm Denetimi.....	13
2. İptal ve Ret Kararları	16
3. Yorumlu Ret Kararları.....	18
4. Yürürlüğün Durdurulması Kararları.....	25
a. Yürürlüğü Durdurma Kararlarının Hukuki Dayanakları.....	26
b. Yürürlüğü Durdurma Kararlarında Usul.....	33
c. Uygulamada Yürürlüğü Durdurma Kararları.....	35
B. Bireysel Başvuru Usulünde Verilen Kararlar.....	38
1. Genel Olarak Bireysel Başvuru Usulü.....	38
2. Ön İnceleme Aşamasında Verilen Kararlar.....	50
3. Kabul Edilebilirlik Aşamasında Verilen Kararlar.....	52
4. Esas Hakkında İnceleme Aşamasında Verilen Kararlar.....	54

a. Yeniden Yargılama Kararları.....	56
b. Tazminat Kararları.....	60
c. İhlalin ve Sonuçlarının Ortadan Kaldırılmasına Dair Kararlar.....	67
d. Diğer Kararlar.....	70
e. Tedbir Kararları	73
i. Tedbir Kararlarının Hukuki Dayanakları	76
ii. Tedbir Kararlarında Usul	81
iii. Uygulamada Tedbir Kararları	85
III. ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ BAĞLAYICILIĞI.....	91
A. Genel Olarak.....	91
1. Kararların Kesin Hüküm Özelliği.....	91
2. Kararların Bağlayıcılığının Kapsamı.....	96
3. Kararlarda Yer Alan Gerekçelerin Bağlayıcılığı	102
B. Norm Denetiminde Verilen Kararların Bağlayıcılığı	109
1. Ret Kararları	109
2. İptal Kararları.....	112
3. Yorumlu Ret Kararları.....	119
4. Yürürlüğün Durdurulması Kararları.....	123
C. Bireysel Başvuru Usulünde Verilen Kararların Bağlayıcılığı.....	124
1. Kararların Kesin Hüküm Niteliği	127
2. Kararların Bağlayıcılığının Kapsamı.....	130
3. Kararlarda Yer Alan Gerekçelerin Bağlayıcılığı	135
IV. ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ İCRASI.....	139
A. Norm Denetiminde Verilen Kararların İcrası	143
1. İptal Kararlarının İcrası	143
2. İptal Kararlarının İcra Edilmeme Biçimleri.....	144
a. Yeniden Yasalaştırma	144
i. Genel Olarak Yeniden Yasalaştırma Yasağı.....	144
ii. Yeniden Yasalaştırma Yasağı Bakımından Uygulanan Ölçütler	149

iii. Yeniden Yasalaştırma Yasağının Anayasal Dayanağı.....	151
iv. Yeniden Yasalaştırma Yasağının Kapsamı.....	152
v. Yeniden Yasalaştırma Yasağının İhlali Halinde Uygulanacak Yaptırım.....	157
b. İptal Edilen Normun Anayasa Deđiřikliđi ile Bir Anayasa Kuralı Haline Getirilmesi	161
c. Normun İptaline Dayanak Oluřturan Anayasa Hükümünün Deđiřtirilmesi.....	163
B. Bireysel Başvuru Usulünde Verilen Kararların İcrası.....	165
1. Genel Olarak.....	165
a. İcrası Gündeme Gelen Karar Türleri.....	165
b. İhlal Kararlarının Doğurduğu Yükümlölüklerin Kapsamı	169
c. İhlal Kararlarının İcrasının İzlenmesi.....	177
i. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının İcrasının İzlenmesi	177
ii. Anayasa Mahkemesi Kararlarının İcrasının İzlenmesi.....	180
2. Yeniden Yargılama Yapılmasına Dair Kararların İcrası.....	184
a. Genel Olarak.....	184
b. Yeniden Yargılama Kararlarının Hiç Uygulanmaması .	203
c. Yeniden Yargılama Kararlarının Geređi Gibi Uygulanmaması.....	205
d. Yeniden Yargılama Kararlarının İcrasının Uzun Sürmesi.....	207
3. Tazminata Dair Kararların İcrası.....	209
a. Genel Olarak.....	209
b. Maddi Tazminat Kararları	213
c. Manevi Tazminat Kararları.....	216
4. İhlal ve Sonuçlarının Ortadan Kaldırılmasına Dair Kararların İcrası.....	218
a. Genel Olarak.....	218

b. İdareye Yönelik Verilen Kararlar	222
c. Yargı Organlarına Yönelik Verilen Kararlar.....	224
i. Makul Sürede Yargılanma Hakkı	225
ii. Diğer Haklar ile İlgili Kararlar	235
d. Soruşturma Makamlarına Yönelik Verilen Kararlar.....	236
5. Tedbir Kararlarının İcrası.....	239
V. DEĞERLENDİRME	241
A. Genel Olarak.....	241
B. Anayasa Mahkemesi	247
1. Anayasa Mahkemesi-Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İlişkisi	247
2. Karşılaştırmalı Hukuktan Örnekler	252
3. Anayasa Mahkemesi'nin Yeniden Yapılandırılması	259
C. Yasama Organı	262
D. Yürütme Organı.....	271
E. Diğer Yargı Organları.....	274
1. “Süper Temyiz Mercii” Eleştirisi	276
2. “Yüksek Mahkemeler Arasında Hiyerarşi Yaratılması” Eleştirisi	285
3. Mevcut Durum.....	290
KAYNAKÇA	295